

in vsaka večja vas naj ima svojo gasilno društvo, kjer pa ni priložnosti, pa se naj združijo po več bližnjih vasij skup, kakor je tukaj gasilno društvo cvensko. Tu so zastopane vasi, Cven I. oddelek, zgornje, spodje Krapje II. oddelek, Mota III. oddelek. Vsi oddelki so en organ s 50 možmi in tremi brizgalnicami, in mora se reči, da je jako močno društvo. Nikdo pa naj ne misli, kakor se rado predbaciva, da imajo taka društva s politiko kak pomen. Ne, to ni! Vsako društvo je prostovoljno. Vsak mož nosi vsebi čut ljubezni in dela po geslu: Vsi za enega in eden za vse. Gasilec je pa tudi častna oseba in zato nosi častno obleko. Časten je pa zato, ker prostovoljno nosi v sebi čut ljubezni, da daruje za svojega bližnjega življenje in premoženje. Gasilec pa postane tudi hiter in čil, ker se privadi kretati po vojaško in ga to stori ponosnega. Gasilec je pa tudi pošten značaj, ker omadežane osebe se ne sprejemajo v društvo, ker bi delale s tem nečast društvu. Gasilno društvo je pa tudi kinč za svojo vas ali občino. Vas ali občina stopi na glas kot značajna in napredna in gasilno moštvo pospešuje ljubezen medsebojno, ker o vajah in drugih priložnostih skupno živijo in se tako radi imajo. (Konec prih.)

Posojilnica v Šmarjah pri Jelšah je imela v četrtem upravnem letu t. j. 1896 prometa 129.963'54 gld. Zadrušnikov šteje 411 proti 247 v prejšnjem letu in vplačanih deležev 3231 gld. Hranilne vloge znašajo 57.498'54 gld., a posojila 60.059 gld. Vrednost lastne hiše po 1°/o odpisu je 3465 gld.

Čisti dobiček leta 1896. znaša 769'51 gld., obe rezervi pa 2582'66 gld.

V načelstvo so se volili vsi dosedanji člani, a v nadzorstvo 7 dosedanjih članov, v novič pa g. Martin Kočever, župan na Tinskem, g. Jože Kos, posestnik v Pristavi, in g. Franc Senica, posestnik na Ponkviči.

Hranilne vloge se obrestujejo po 5°/o, a posojila se dajejo po 6°/o. Urađuje se vsak četrtek predpoludne od 8 do 12 ure, izvemši praznike, takrat je uradni dan naslednji petek predpoludne.

Sejmovi. Dne 15. marcija na Zdolah, pri Sv. Trojici v Slov. gor. in v Poličanah. Dne 17. marcija na Rečici, v Podčetrtku, Trbovljah, Cmureku in Središču. Dne 18. marcija na Vidmu, na Ptujski gori in na Bregu pri Ptuj (za svinje).

Dopisi.

S Hrvaškega. (Čudna priporočba.) Nekaj časa sem kroži poziv zavarovalne družbe »Croatia« v Zagrebu, ki zasluži našo pozornost; kajti veliki župani to društvo priporočajo ter nekako zapovedujejo svojim odnosnim podanikom, opustiti druge zavarovalne družbe in prestopiti h »Croatia«. — Vse hvale vredno je sicer, da se ustanovi narodna zavarovalnica in da se od vseh strani, posebno od domoljubov prav čvrsto podpira. V našem slučaju pa je domoljubje in narodna zavest le zapeljiva in vabljava krabulja ali krinka. Pravi in konečni namen je le, da se brez težav in odpora sklenejo pogodbe, prinašajoče lep dobiček. Zavarovalnica ni druga, nego družba na delnice ali akcije; njeni glavni voditelji niso pri nas, ampak v inozemstvu, v drugih krajih — večinoma čifuti. »Croatia« je le — to je očitna tajnost — podružnica, agencija avstrijskega »Phoenixa«. Temu je šla pred kratkim prav trda v gmotnem oziru; rešilo ga je le to, da so mu udje neke borzne družbe vzvišali glavnico. Dohodki »Croatije« pripadejo »Phoe-

nixu«; istotako dobiček — vsaj po svoji večini — ki odide tem potom čez mejo, tujim ljudem v žep. Naravnost nepostavno je, da gosposka sama tako družbo, kakoršna je »Croatia«, priporoča, celo vsiljuje na prav absolutno-despotičen način, n. pr. zahteva, da se »sve občinske, šolske in crkvene zgrade, u koliko još osigurane niso, kod ovog prvog i jedinog hrvatskog zavoda osigurati dadu«, da se »one zgrade, koje su već odprije kod kojeg inog društva osigurane, kod prvog dospjetka na obnovu domačoj zadrugi Croatiaji na osiguranje predložiti imadu« itd. Torej pozor!

Iz Cirkovec. (Volitev.) Ste že slišali kdaj o kmetu in muhi? Tako se je to godilo: Kmet dobro sedi na vozu, v kateri sta vprežena dva dobra konjiča, in naglo drdra, da vse ropota in se megla prahu vije za njim po cesti. Kadar obstoji, se oglasi muha, ki je poprej stisnjena sedela na vozu ter mu reče: »Oh, kakšen hrup in ropot in prah sem napravila!« — »O ti uboga muha, tu nimaš pač nič govoriti, da jaz nemam voza in konj, kam se boš vsedla? Kaj misliš, da je to tvoje vse«, pravi kmet. — Kakor ta muha, takšen »dirndaj« so imeli neki zaslepljenci naše občine. Neki kramarček zgoraj v Strosgojnci je na biciklu kakor muha delal ropot in hrup, spodaj je neki vihar pihal, kakor bi kovaški meh gnal, da se je kar megla kadila iz razgretih glav. Če so le zvedeli kje za kakega »šnopsarja«, ali »zbirtvanega« kmeta, ali nezadovoljnega hlapca in lenuha, že so bili pri njem in dober je bil — za socijalnega demokrata. In na dan volitve si lahko opazoval čudne »figure«, kako so šle za Stampflom, kakor ovce za koštrunom, ki zvonec nosi. Pa vse za stonj! Najsi je imel Stampfl kot stari socijaldemokrat že eno »Šterno«, so poštene kmetje rekli: »Uboge muhe, kam se bodele usedle, če nočete z nami biti?« ter so glasovali za poštene može, na kar so jo popihali »Stampfllovci«, kakor bi jim za petami kuril. Ali so takó naglo nesli dolgi nos domov, po katerega so na volitev prišli, ali so se jim pa sline že cedile po »šnopu«? Dvanaest jih je bilo prav zrelih, med njimi tudi edini kmet, Fil. Žumer iz Strosgojnice.

Iz brežiškega okraja. (Razdelitev podpore po toči.) Solze veselja so me polile, ko sem čital, kako se naš deželni poslanec, č. g. Jožef Žičkar, potegujejo za podporo po toči poškodovanih. Ali žalostno, da ta podpora se ne razdeljuje čisto pravično. Podpora v denarjih in v žitu se je že razdelila in večidel le med boljše posestnike, da, nekateri celo so dobili koruze, ki so jo še od prejšnjega leta imeli. Ničesar pa niso dobili najrevnejši, to so najemniki polja in užitarji. Njive, katere so bile v najemu, so se cenile na korist posestnika, kateri je tudi dobil podporo, najemnik pa ni dobil ničesar, a najemnino je plačal in to večidel s tem, da je lastniku hodil celo leto delat. Tako si ničesar zaslužil ni, pridelek mu je toča vzela in podpore spet ni dobil nič. Ali naj gredo ti ljudje živi v zemljo? Prosimo torej č. g. Žičkarja, če še dobimo kaj podpore, naj se dela na to, da bi zdaj vendar najsiromašnejši ljudje kaj dobili!

Iz Hajdinja pri Ptuj. (Bela žena) ne miruje; ona pobira, pa ne izbira. Temu dokaz je bil dne 3. grudna 1896 spreved, kacega Hajdinj že dolgo ni videl. Spremljali so k zadnjemu počitku moža, skoz in skoz poštenjaka, g. Martina Rodošek-a, veleposestnika v Skorbi. Bil je mož na svojem mestu, mož jeklenega značaja — ki mu ne najdeš kmalu jednakega. Pokojni Martin se je rodil l. 1836. Ko je močnejši prihajal, pomagal je svojim roditeljem pridno pri delu, ter jim s svojo ubogljivostjo in lepim vedenjem veselje delal. Tudi njega je zadela potem vojaščina. In čeprav je pokojnik več let moral vojaško suknjo nositi, vendar se je vedno držal naukov, katere

mu je dobra mati v mladosti vcepila v srce, in ker on ni Boga zapustil, je tudi božja roka njega vedno vodila in blagoslavljal. Mnog mladenič se dandanes, ko pride v vojake, sploh na tuje, sramuje Bogu služiti, se popolnoma ondi popači in spridi, postane Bogu in narodu nezvest. Ako se priuči par besedij tujščine, misli, ko se vrne, da potem jo pa mora povsodi trobiti in na prvo mesto posajati. O, čisto drugačen je bil naš rajni Martin. Dasiravno je pri vojaki napredoval do podčastnika (Feldwebel) in se v tujini privadil skoraj do cela nemščine in italijansčine; vendar mu je ostala materinščina najljubša — in je najrajši s svojimi sotovariši po domače kramljat. Torej že tukaj je kazal svoj značaj, kazal ljubezen do materine besede. Ko je vojake odslužil, se je vrnil zopet v rojstno hišo z nepopačenim značajem ter z mnogimi skušnjami. Kako je pridno prej svojim starišem pri delu pomagal, tako krepko jih je sedaj podpiral, dokler se ni v sosedščini na veliko kmetijo oženil. Z ljubeznivostjo in značajnostjo si je pridobil srca vseh sožupljanov. Tako je bil kmalu voljen v občinski odbor, kjer je kot občinski svetovalec do svoje smrti deloval v prid občini. Kot veren in vzgleden katoličan je imel toliko zaupanja pri župljanih, da so ga v soglasju s svojimi čč. dušnimi pastirji izvolili cerkvenim kjučarjem, katero službo je tudi do smrti vestno opravljal. Mnogo let je bil tudi načelnik kraj. šolskega sveta, zatem šolski ogleda in kasneje večleten ud tega odbora. Odkar je okrajni zastop ptujski v slovenskih rokah, je bil pokojnik vedno ud tega zastopa, voljen od veleposestva. Da mu je bil blagor ljudstva na srcu, kazal je s tem, da se je marljivo udeleževal zborovanj, ako ga le ni bolezen ovirala. Pokojni Martin Rodosek je bil vedno mož na svojem mestu. Kolikor pa je storil za reveže, o tem ne omenjam; saj njegovo blago srcé ni moglo prenašati, če je videl svojega sobrata v pomanjkanju. Tako je deloval blagi Martin neumorno, dokler ga ni huda bolezen položila na smrtno posteljo, iz katere ni več ustal. Dne 1. grudna lanskega leta, previden s sv. zakramenti za umirajoče, je mirno v Gospodu zaspal. Sveti mu večna luč!

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. V torek so se vršile na Dunaju in po vsem Nižje-Avstrijskem direktne volitve v V. kuriji. Krščanski socijalisti so sijajno prodrli z vsemi devetimi kandidati. Ta zmaga je tem znamenitejša, ker so socijalni demokratje bili prepričani, da vsaj na Dunaju s petimi kandidati zmagajo; saj jih je tudi okoli 88 tisoč prišlo volit. Toda krščanskih socijalistov je vendar bilo še veliko več. Slava!

Štajarsko. V celjski mestni skupini kandiduje nemško-nacijonalni profesor dr. Pommer, v mariborski pa dr. Wolffhardt; oba stanujeta na Dunaju. Res žalostno za spodnje-štajarske Nemce, da med seboj nobenega moža ne zmorejo, da hodijo po kandidate na Dunaj!

Koroško. Ako 10 nemških konservativcev v celovškem okraju potegne pri volitvah s Slovenci, potem bode izvoljen stolni skolastik Lambert Einspjeler. — Nemško-nacijonalna in liberalna večina deželne zbornice je zavrgla predlog, naj se verozakon podučuje v višji realki. — V V. kuriji je izvoljen za poslanca nemško-nacijonalni milijonar dr. Lemisch.

Kranjsko. V deželnem zboru so Nemci gospodarji. To se je najbolj videlo dne 3. marcija, ko je Schwegel na neznansko radost »Narodovcev« udrihal po katoliških

Slovenci. — V Ljubljani je pri volitvah volilnih mož sijajno zmagala katoliška stranka. Vseh 59 mož je včeraj glasovalo za dr. Kreka, ki je izvoljen s 730 glasovi. — V dolenskih mestih kandiduje dvorni svetovalec Šuklje.

Primorsko. V Trstu je bil v V. kuriji državnim poslancem izvoljen progresist dr. Hortis s 14 tisoč glasovi; Slovenec Ivan Naborgoj je dobil 6462 glasov. Na večer pa je nastal prepir med delavci in je bil delavec Gasparovič zaboden, da je takoj umrl. — Na Goriškem je bil v V. kuriji izvoljen dr. Anton Gregorčič.

Hrvaško. Hrvaški listi te dni veliko pišejo o tem, naj se Dalmacija zedini s trojedino Hrvaško. Dokler bodo Madjari tako kruto pestili brate Hrvate, si Dalmatinci pač iz srca ne želé tega združenja.

Ogersko. Framasoni Vörös, Morcsany in Spitzer se morajo pred sodiščem zagovarjati, ker so lani pri milenijski razstavi sleparili z vstopnicami. — Naš ministerski predsednik, grof Badeni, je bil v Budapešti, kjer je bojda dosegel popolno sporazumljenje z ogersko vlado gledé vseh točk avstro-ogerske pogodbe, tudi gledé kvote ali skupnih plačil. Mi se vedno bojimo, da je v tej reči grof Badeni premehek.

Vnanje države.

Rim. V ponedeljek so sv. oče slovesno otvorili vatikansko, krasno prenovljeno sobano »sala Borgia« vpričo 24 kardinalov, vseh poslanikov in več prelatov.

Francosko. Znani panamski slepar Arton je oproščen. Pravi, da bode objavil 104 velmože francoske, ki so v zvezi z ono sleparijo. Bržčas pa tega ne bode storil; bodo mu že zamašili usta z — denarjem.

Nemško. V proračunskem odseku državnega zbora je tajnik za pomorstvo razložil, da bode vlada za vojne ladje zahtevala 328½ milijona mark. To še pa ni zadosti; kajti če se ta svota tudi porabi, se nemška mornarica še nikakor ne more meriti z angleško.

Rusko. Carju se je te dni poklonila perzijska deputacija v imenu novega šaha ali kralja. — Rusija je svetovala evropskim velesilam, naj se grški prestolonaslednik imenuje generalnim guvernerjem na Kreti. Ta bode težko obveljala.

Bolgarsko. Ako so začne splošni nered Turčiji, hoče si knez Ferdinand podvreči one Bolgare, ki so v Macedoniji, potem pa se dati proglasiti kraljem. Lepa misel, ali draga bode, draga!

Turško. Vlada je v Stari Srbiji oborožila vse Turčine. Čemu jim bode orožje? Da bode ropali in morili kristjane, če se začne kak nemir. — Sultan še vedno pošilja več vojakov proti grški meji. Ne bode dolgo, in Grk in Turek se bodeta krvavo spoprijela. — Zastopniki velesil so oni dan izročili turški vladi pisano zahtevo, naj umakne Turčija svoje vojake s Krete.

Grško. Kralj je že skoraj vse vojaške rezerviste sklical pod orožje. — Vlada je odgovorila velesilam, ki so tirjale, naj Grška vse vojaštvo v šestih dneh umakne s Krete, da je pripravljena, poklicati vojne ladje domov, ne pa vojske na Kreti.

Špansko. Španci so močno veseli, izvedeti, da si je novi predsednik severoameriških Zedinjenih držav, Mak Kinley, izbral za geslo angelske besede: Mir na zemlji!

Amerika. Predsednik Mak Kinley, prej toliko goreč zagovornik zlate veljave, se je ob nastopu izrekel za zlato in srebrno veljavo in za sila visoko colnino na vse evropske pridelke. — V južnoameriški republiki Ekuador so framasoni, ki imajo ondi vso oblast v rokah, začeli hudo preganjati vse katoliške veljake, posebno duhovnike in častnike.